

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610/15923385
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DOÇ. DR. SELÇUK ÖZDAĞ'IN
TBMM 7/44308 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/44308 GK 155

SORULAR

2026 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP31)'e Türkiye'nin ev sahipliği yapacak olması, küresel iklim politikaları açısından olduğu kadar ülkemizin uluslararası konumu bakımından da önemli bir gelişmedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında düzenlenen bu konferanslar, taraf ülkelerin sera gazı emisyonlarını azaltma, iklim değişikliğine uyum politikalarını geliştirme ve finansman mekanizmalarını güçlendirme yönündeki taahhütlerini ortaya koydukları en önemli platformlardan biridir.

Bu kapsamda düzenlenecek COP31 Konferansı'nın, Türkiye'nin iklim diplomasisi, çevre politikaları ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından nasıl bir katkı sağlayacağı kamuoyu tarafından merak edilmektedir. Özellikle küresel ısınmanın etkilerinin giderek daha fazla hissedildiği bir dönemde, Türkiye'nin bu organizasyondan beklentilerinin ne olduğu, hangi somut hedeflerin ortaya konulacağı ve bu hedeflerin ülke politikalarına nasıl yansıtacağı önemli bir tartışma konusudur. Öte yandan, böylesine büyük ölçekli ve çok taraflı bir uluslararası organizasyonun önemli bir maliyet gerektirdiği açıktır. Konferans için ayrılan bütçenin büyüklüğü, bu bütçenin hangi kalemlere harcandığı, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılıp kullanılmadığı ve organizasyonun getirilerinin ne olacağı hususlarında şeffaflık sağlanması gerekmektedir. Bu çerçevede, COP31 organizasyonuna ilişkin beklentiler ve ayrılan kamu kaynaklarına dair detaylı bilgilendirme yapılması zaruri hale gelmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Söz konusu organizasyon için merkezi yönetim bütçesinden toplam ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu tutar kaç Türk Lirasıdır?
- 2) 2026 yılında Antalya'da düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP31) kapsamında Türkiye'nin temel hedef ve beklentileri nelerdir?
- 3) Türkiye, söz konusu konferansta sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında hangi somut taahhütleri gündeme getirmeyi planlamaktadır?
- 4) COP31 kapsamında Türkiye'nin uluslararası iklim finansmanından yararlanmasına yönelik bir strateji hazırlanmış mıdır?
- 5) Konferansın Türkiye'nin dış politikası ve iklim diplomasisine katkıları nasıl değerlendirilmektedir?
- 6) Ayrılan bütçenin kalemlere göre dağılımı (altyapı, güvenlik, organizasyon, tanıtım, lojistik vb.) nasıldır?
- 7) Konferansa kaç ülke ve kaç katılımcının iştirak etmesi beklenmektedir?

CEVAPLAR

1,6) COP31 konferansının uluslararası standartlara uygun şekilde, belirlenen takvim ve hedefler doğrultusunda yürütülmesini teminen ihtiyaç duyulan alımlara ilişkin süreçler devam etmekte olup; henüz maliyet netleşmemiştir.

2) Türkiye, COP31 Başkanlığı kapsamında geliştirmekte olduğu Eylem Gündemi ile iklim müzakerelerini tamamlayıcı nitelikte, somut sonuç üretmeye odaklanan gönüllü iş birliği platformları oluşturmaya hedeflemektedir. Eylem Gündemi; kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör, finans kuruluşları, sivil toplum, akademi ve uluslararası kuruluşları ortak bir uygulama çerçevesinde bir araya getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda; sıfır atık, temiz enerji dönüşümü, yeşil sanayileşme, Rio sözleşmeleri arasındaki sinerjilerin güçlendirilmesi, gıda güvenliği, iklim dirençli şehirler, iklim eylemini güçlendirme: finansal ve kurumsal destek, gençlik ve eğitim, okyanuslar ve denizler ile dinamik ve dirençli sağlık sistemleri başlıklarında somut ve ölçeklenebilir girişimlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Türkiye'nin temel beklentisi, iklim hedeflerinin uygulamaya dönüştürülmesi, uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi ve gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına uygun çözümlerin desteklenmesidir.

Bu çerçevede, taraflar ile müzakere süreçleri kapsamında yakın ve yapıcı bir iş birliği yürütülmektedir. Tüm tarafların ve müzakere gruplarının görüşlerinin dikkate alındığı, kapsayıcı, şeffaf ve uzlaşma odaklı bir yaklaşım benimsenmektedir. Taraflar Konferansı sürecince taraflar arasında ilerleme sağlanması, müzakerelerde tıkanıklıkların aşılması ve Antalya'da somut çıktılara ulaşılması amacıyla aktif istişareler, ikili temaslar ve kolaylaştırıcı diplomasi yürütülmektedir.

3) COP31 Başkanlığı kapsamında geliştirilen Eylem Gündemi ile Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadelede hedef belirleme aşamasından uygulama ve somut sonuç üretme aşamasına geçilmesini desteklemektedir. Bu çerçevede, farklı paydaşları bir araya getiren gönüllü iş birliği girişimleri ve somut uygulama araçları yoluyla emisyon azaltımı ve iklim değişikliğine uyum çalışmalarının hızlandırılması hedeflenmektedir.

COP 31 kapsamında ortaya konulacak olan girişimler aracılığıyla Türkiye; sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum kapasitesinin güçlendirilmesi, teknik ve kurumsal kapasitenin artırılması, uluslararası iş birliğinin geliştirilmesi ve gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına cevap verecek somut, ölçeklenebilir ve uygulanabilir çözümlerin hayata geçirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

Müzakere Sürecinde Türkiye, COP31 kapsamında azaltım gündeminde dengeli, kapsayıcı ve uygulama odaklı bir yaklaşımın güçlendirilmesini desteklemektedir. Bu çerçevede, görev süresi bu yıl sona erecek olan Azaltım Çalışma Programı'nın (Mitigation Work Programme) geleceğine ilişkin görüşmelerde taraflar arasında ortak zemin oluşturulması hedeflenmektedir.

Türkiye, müzakere sürecinde tüm tarafların ve müzakere gruplarının hassasiyetlerini dikkate alan, uzlaşma ve kolaylaştırıcı ve uygulamaya dönük sonuçlar üretmeyi amaçlayan bir yaklaşım benimsemektedir. Özellikle azaltım konusunda uygulama araçları, kapasite geliştirme, teknoloji geliştirme ve transferi ile finansman boyutlarının dengeli şekilde ele alınması öncelikler arasında yer almaktadır.

4) COP31 Eylem Gündemi kapsamında yürütülen çalışmalar çerçevesinde, gelişmekte olan ülkelerin iklim hedeflerini somut uygulamalara dönüştürmelerini ve uluslararası iklim finansmanına daha etkin erişimlerini desteklemeye yönelik bir yaklaşım geliştirilmektedir.

Diğer taraftan Türkiye, COP31 sürecinde uluslararası iklim finansmanından daha etkin yararlanabilmek amacıyla, proje sahipleri ile finansman sağlayıcılar arasındaki hazırlık, veri ve dil uyumsuzluğunu azaltmaya yönelik bütüncül bir stratejik çalışma yürütmektedir.

Bu kapsamda Türkiye, uluslararası iklim finansmanına erişimini güçlendirmek üzere taksonomi referanslı, piyasa temelli ve kamu ile finans sektörü rollerini net biçimde ayıran bir iklim finansmanı hazırlık altyapısı geliştirmeyi hedeflemektedir. Söz konusu yaklaşım, kamu tarafından finansman kararı verilmesi veya proje onayı sağlanması anlamına gelmemekte; bunun yerine iklim projelerinin ortak veri alanları, taksonomi beyanları, hazırlık seviyesi, çevresel ve sosyal risk başlıkları ile finansman ihtiyacı bakımından daha okunabilir, karşılaştırılabilir ve yatırımcı dostu biçimde sunulmasını amaçlamaktadır.

Böylece Türkiye’de kamu ve özel sektör tarafından geliştirilen iklim projelerinin uluslararası finansman sağlayıcılarla daha yapılandırılmış biçimde buluşması mümkün olacak; taksonomi mevzuatı ise proje sınıflandırması, finansman önceliklendirmesi, veri standardizasyonu ve portföy düzeyinde politika geliştirme süreçlerine somut katkı sağlayan bir araca dönüşecektir.

5) COP31’e ev sahipliği yapmak, Türkiye’nin iklim diplomasisindeki görünürlüğünü artıracak ve uluslararası iş birliği kapasitesini güçlendirecektir.

COP31 Eylem Gündemi kapsamında geliştirilen girişimler aracılığıyla Türkiye; gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına duyarlı, kapsayıcı, uygulama odaklı ve sonuç üretmeye yönelik yaklaşımların geliştirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, iklim eyleminin sahada daha somut yansımalarının görülmesini sağlayacak uygulama araçları; kapasite geliştirme, teknoloji transferi, finansmana erişim ve kurumsal destek mekanizmalarıyla birlikte ele alınmaktadır.

Bu süreç, Türkiye’nin küresel iklim politikalarının şekillenmesine daha etkin katılım sağlamasına, çok taraflı iş birliğini güçlendirmesine ve özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından uygulanabilir çözümler üretilmesine katkı sunmasına önemli katkı sağlayacaktır.

7) Konferans, Birleşmiş Milletler konferansı olması sebebiyle Birleşmiş Milletlere dahil olan 190’dan fazla ülkeden hükümet delegasyonların katılımı, buna ek olarak tüm dünyadan sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, gözlemciler, basın mensupları, öğrenciler, özel sektör temsilcileri, ulusal ve yerel politikacılar ve sanatçılar çok geniş bir katılımın sağlanması ve toplam sayının 50.000’in üzerinde olması beklenmektedir.